

Račiansky výber

www.raca.sk

Dvadsať rokov tanca
s **H&T Dance Company**

Opravy chodníkov –
ktoré plochy plánuje
samospráva opraviť

**Proseniorské
organizácie** a ich
pripravovaný program

**Bratislavské
šachové leto** v Rači

Obsah

- 04** Občianske združenia a spolky v Rači
H&T Dance Company
- 06** Z histórie
O spustení prvého úseku konskej železnice
- 08** Kultúra / Ako dopadlo Račianske kultúrne
a športové leto?
- 13** Seniori / Proseniorské organizácie
a ich pripravovaný program
- 14** Šport
Bratislavské šachové leto

Úvodník

Dovoľte mi, aby som nás na úvod predstavil. Sme vinári a vinohradníci, ktorí obrábajú 4 hektáre viníc v račianskom chotári. Sme členmi Račianskeho vinohradníckeho spolku, Malokarpatskej vínnej cesty a Cechu vinohradníkov a vinárov Slovenska. Sme pokračovateľmi rodinnej tradície v Rači a sme radi, že sa vám môžeme touto cestou prihovoriť.

September je obdobím obračiek a najdôležitejšou časťou vinohradníckeho roku. Tento rok bol veľmi špecifický nielen pre nás. Z dôvodu pandémie, zatvorených prevádzok a zrušených akcií vinárom rapídne klesli tržby. Potrápilo nás navyše aj počasie. Bolo veľmi dažďivo a určite ste si všimli, že leto bolo čudné, akoby „neletné“. Momentálne máme problém s dozrievaním hrozna, posúva sa termín obračiek a s ním aj termín prvého burčiaku. Vlhké počasie má na svedomí aj choroby viniča. Čerešničkou na torte boli krúpy, ktoré 24. 7. postihli väčšiu časť Rače, čo tiež znížilo objem úrody hrozna. Nechceme vyzeráť, že sa sťažujeme, ale nie všetci sú si vedomí, aké tento rok pripravil nástrahy aj na nás vinohradníkov a vinárov.

Napriek všetkým okolnostiam sme na vinohradníctvo nezanevrelí a podarilo sa nám hrozno úspešne dopestovať. Hoci sa nebudeme s vami môcť stretnúť na hromadných akciách, budeme veľmi radi, ak nás poctíte svojou návštevou priamo u nás, v našich vinárstvach.

Týmto by som chcel poprosiť všetkých Račanov, aby kúpali víno a burčiak od račianskych vinárov a tým podporili vinárstvo v obci, aby sme sa nielen my, ale aj budúce generácie mohli pýšiť touto krásnou tradíciou.

Prajeme všetkým, aby prežili toto obdobie v zdraví, pohode a s pohárom kvalitného račianskeho vína v ruke.

Lukáš Hulanský
Rodinné vinárstvo Hulanský

Rača opraví zdevastovanú budovu školy na Plickovej ulici

Miestne zastupiteľstvo Mestskej časti Bratislava-Rača rozhodlo, že prijme nenávratný úver vo výške 3,5 milióna eur. Financie z úveru budú použité na celkovú obnovu budovy bývalej základnej školy na ulici Plickova v Rači. Predbežne odhadovaná cena komplexnej obnovy budovy školy a vonkajších plôch je 7-7,5 milióna eur.

Základná škola Plickova bola zo siete škôl vyradená v roku 2007 kvôli nedostatku žiakov a zlému technickému stavu. Pôvodne malo byť v budove bývalej ZŠ súkromné gymnázium. Mesto našlo neskôr investora, ktorý chcel v budove zriadiť vysokú školu, a tak začal s rekonštrukčnými prácami. Po výmene väčšiny okien bola z dôvodu nedostatku financií rekonštrukcia zastavená. Neskôr malo mesto zámer zriadiť v budove depozitár Galérie mesta Bratislavy.

Rekonštrukcia budovy školy je najlepším, ale aj náročným riešením.

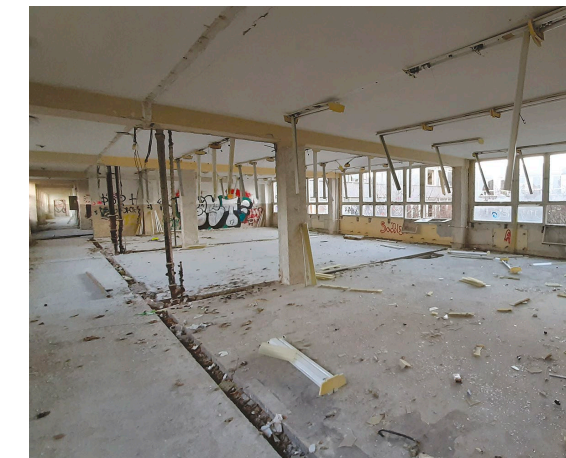
Ani jeden z týchto zámerov sa nezrealizoval a tak budova dlhé roky chátrala. V posledných rokoch sa dramaticky zmenila veková štruktúra obyvateľov a demografická prognóza Rače ukázala vysoký nárast potreby tried základných škôl. „Doteraz sa chýbajúce kapacity riešili stavebnými úpravami ostatných škôl v Rači a rušením odborných učební, ktoré sa postupne menili na kmeňové triedy. Tieto možnosti boli vyčerpané a stojíme pred vážnym problémom, kde umiestnime našich budúcich prvákov“, hovorí starosta Rače Michal Drotován. „Rekonštrukcia zdevastovanej budovy školy na Plickovej je najlepším a zároveň mimoriadne náročným riešením“, dodáva starosta Rače.

Súčasný stav - exteriér budovy (foto: Ing. Michal Gumenický)

Rača požiadala hlavné mesto o zverenie budovy bývalej základnej školy na Plickovej. Poslanci hlavného mesta odsúhlasili zámer a vrátili zničený objekt školy do správy Rače za účelom vybudovania základnej školy a to s podmienkou, že do 5 rokov bude škola otvorená.

Rača vypracovala kompletnú projektovú dokumentáciu na obnovu školy vrátane kuchyne, jedálne a telocvični. Celý proces obstarávania projektovej dokumentácie a hlavné projekčné práce prebiehali počas najväčších obmedzení koronakrízy. Projektovú dokumentáciu a architektonický návrh na komplexnú obnovu školy vypracoval ateliér Pantograph. Projekt získal stavebné povolenie v júni 2020.

Súčasný stav - interiér budovy (foto: Ing. Michal Gumenický)

Škola bude mať 25 bežných a 10 odborných tried. V ďalšej fáze obnovy sa počíta aj s vybudovaním komplexného vonkajšieho športového a oddychového areálu školy vrátane sadových úprav. Obnova školy bude obsahovať vodozádržné opatrenia v areáli a je navrhnutá tak, aby bola ekologicky úsporná a moderná. Financovanie rekonštrukcie školy bude viaczdrojové, zložené z vlastných financií mestskej časti, prijateľného úveru, eurofondov a ďalších zdrojov. ■

Súčasný stav - átrium budovy (foto: Ing. Michal Gumenický)

Veterinárna klinika PRIMAVET

Otváracia doba
Po - Pia 8:00 - 19:00
So 9:00 - 14:00
Ne 9:00 - 12:00

NON - STOP POHOTOVOŠŤ
po telefonickom dohovore

Tel.: 0903 655 644
info@primavet.sk
www.primavet.sk

Rustaveliho 11
Bratislava - Rača 83106

Račiansky výber 9/2020 - mesačník pre obyvateľov Rače, Krasňan a Východného. Ak chcete mesačník pravidelne dostávať do svojich schránok, kontaktujte, prosím, redakciu. Vydáva Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Rača. Poštová adresa: Miestny úrad MČ Bratislava-Rača, Kubačova 21, 831 06 Bratislava. Redakcia: Alstrova 249, 831 06 Bratislava, tel. č.: 02/49 11 24 83, e-mail: redakciarv@raca.sk, www.raca.sk. Registrácia MK SR EV č. 2979/09. ISSN 1339-0538, IČO: 00304557, DIČ: 2020879212. Ročník vydávania: 18. Tlač: Slovenská Grafia a.s., Pekná cesta 6, 834 03 Bratislava. Distribúcia: marketing post, s.r.o., Mliekarenská 8, 821 09 Bratislava

Za podpísaný príspevok zodpovedá autor. Autorom nepodpísaného príspevku je redakcia. Zodpovedný redaktor: Ema Mária Ondrušková. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť a štýlisticky upraviť. Račiansky výber 10/2020 má uzávierku 15. 9. 2020.

Redakčná rada pozostáva z piatich členov. Predseda RR: Ing. Ľubomír Prekop. Členovia RR: Mgr. Monika Luknárová, Dana Ťlvecká, doc. Ing. Radko Tiňo, Ema Mária Ondrušková. Autor fotografie na obálke: Miroslav Hájek

Dvadsaťdva rokov tanca

Stovky tanečníkov, desaťtisíce odtrénovaných hodín, tisícky choreografií, domácich i zahraničných súťaží, nespočetné množstvo víťazstiev na súťažiach všetkých úrovni až po prvenstvá na Majstrovstvách Európy a Majstrovstvách sveta. Vystúpenia na plesoch, večierkoch, školských i športových podujatiach, na račianskych hodoch i vinobraní... Každý rok sviatočný vianočný večierok s prehľadom choreografií, ktoré deti natrénovali počas roka, novoročné kalendáre, v januári klubové plesy, každoročne letné sústreďenia, denné tábory, halloweenske párty, zorganizovanie doposiaľ 15 ročníkov celoslovenskej tanečnej súťaže H&T Cup, z toho posledné 3 v amfiteátri v Rači v Knižkovej doline, 10 tanečných divadiel...

O kom hovoríme? O H&T Dance Company, skrátene H&T. Svoju tanečnú sálu má v LOKOgym na Černockého ul. v areáli Lokomotívy Rača. Skupina vznikla v r. 1998. Zakladateľkou, tanečnicou, trénerkou a choreografkou je Lucia Maniková, rod. Cíhová, s hlbokými račianskymi koreňmi.

Ako 18-ročné dievča nadchnuté tancom založila zo svojich rovesníčok prvú skupinu s názvom Hooligans. Neskôr vznikla skupina Twiggy pre mladšie dievčatá, zakrátko ich spojením vznikla skupina H&T. Začínala s hip-hopom, dnes tancuje aj iné tanečné žánre – disco, show, latino, orientálne tance, scéničku, MTV a ladies style, pridala baletné a gymnastické prvky, odráža nové tanečné trendy a neustále sa rozvíja. Deti tancujú v rôznych vekových kategóriách od prípravky dvojročných detí až po dospelých. Klub má aj jednu raritu – tancujúce mamičky „Dancing moms“, ktoré sa usilovnými tréningami prepracovali na tanečné pódia a vždy nadchnú divákov. Bez ohľadu na vek všetky tréningy i vystúpenia sú naplnené dynamikou i ladnosťou a voňajú láskou k tanču.

Skvelý prístup Lucie i trénerov, s ktorými spolupracuje, ovplyvnili niekoľkých tanečníkov natoľko, že si tanec vybrali za svoju životnú cestu. Stali sa trénermi, niektorí prestúpili na ľudovú nôtu alebo úspešne účinkujú na baletnom pódii Slovenského národného divadla. Sme presvedčení, že v budúcnosti mená Kristína

Rok 2014, súťaž v Piešťanoch. Choreografia Peter Pan, nominácia na Majstrovstvá Európy.

Rok 2014, vystúpenie pred NKD na Farmárskych trhoch.

Slováková, Jakub Kubala a Karin Bitarová, ale i ďalších tanečníkov, ktorí pokračujú v štúdiu na tanečnom konzervatóriu E. Jaczovej, uvidíme na mnohých programoch baletu SND.

V posledných rokoch ku krátkym choreografiám Lucia pridala tanečné spracovanie známych detských rozprávok, napr. „Ladové kráľovstvo“, „Snehulienka“, „Víla Cililing“, ale aj tanečné divadlá pre dospelých „Marillyn Monroe“ či „Mamma Mia“. Poznajú ich račianski školáci a Račania ich mali možnosť vidieť v NKD alebo v amfiteátri v Knižkovej doline. Všetky zožali veľký úspech.

H&T Dance company je skrátka jedna z najúspešnejších slovenských tanečných skupín s bohatým klubovým životom a úžasnou cestou pred sebou. Ďalšie informácie nájdete na www.h-t.sk alebo na FB stránke H&T Dance Company.

Text a foto: Jana Maniková

Prvým prázdninovým projektom bola výstava fotografií a dokumentov o ochotníckom divadle v Rači, obohatená o spomienky účastníkov výstavy. Téma nebola náhodná – spojili sme ju s myšlienkou realizovať v rámci Kultúrneho a športového leta v Rači na nádvorí Koloničovej kúrie divadelné predstavenia. Ochotnícke divadlo bolo v živote Račanov významným fenoménom. Dobové fotografie ukazujú, že kostýmami, kulisami a aj samotnou realizáciou boli divadelné predstavenia na úrovni profesionálov. Bohatú diskusiu sme ukončili príslubom, že tento rok sa ešte stretneme, aby sme oslávili 130. výročie založenia prvého ochotníckeho súboru.

O mesiac sme sa na nádvorí kúrie stretli opäť. Tentoraz sme sa rozhodli otvoriť pátranie a kompletizáciu zázna-

Ochotnícke divadlo bolo v živote Račanov významným fenoménom.

mov o histórii račianskych rodov, rodín a mien. Vychádzali sme z dostupných prehľadov najstarších slovenských, nemeckých, chorvátskych i židovských mien a podarilo sa nám prezentovať niekoľko rodokmeňov, ktoré sme doplnili fotografiami Račanov. Niektoré sú staré takmer 100 rokov.

Keďže obe výstavy boli prvými krokmi v pátraní po histórii na tieto témy, vyzvali sme prítomných, aby nám poskytli ďalšie dokumenty, fotografie a zachované spomienky. Takto môžeme náš muzeálny archív ďalej budovať.

Treťou zaujímavou akciou bol detský denný tábor zameraný na život v dávnej Rači. Z pôvodne plánovaných dvoch turnusov sme zrealizovali iba jeden, ale s jeho priebehom sme boli veľmi spokojní. Deti mali komentované prehliadky starej Rače, navštívili vinársku pivnicu, Železničné múzeum na Rendezi, v prvý deň tábora si pozreli výstavu o rodoch a samy dostali za úlohu vypracovať rodokmeň svojej rodiny. Spoznávanie Rače si dokreslili čítaním Vinohradníckych povestí. Každý deň sme mali tvorivé hodiny, kde si dievčence vyrobili kvetinové čelenky, bábiky z vlny a látky, na tričká namalovali motív Rače. Samozrejme, aj si zašportovali – na viacerých detských ihriskách, na kúpaliskách a napokon sme urobili túru v lese, kde si opiekli špekáčiky.

Letný život Račianskeho muzeálneho spolku

Členovia RMS po niekoľkých mesiacoch núteného „korona spánku“ počas leta skutočne nezaháľali.

Výstava o ochotníckom divadle v Rači

Milí priatelia, obyvatelia našej mestskej časti, ak máte možnosť a chuť doplniť naše zbierky o fotografie a dokumenty, kontaktujte nás na tel. 0904 858 234 (Jana Maniková) alebo na e-mail muzeumraca@gmail.com. Text a foto: Jana Maniková

Leto sa končí a my máme pred sebou nové projekty. Najbližšie sa na nádvorí Koloničovej kúrie stretneme

12. – 13. septembra na výstave **Vinohradníctvo v obrazoch.**

Pozrieme si obrazy račianskeho maliara **Vojtecha Polakoviča**, ale aj staré fotografie o práci vo vinohradoch, doplnené vinohradníckymi nástrojmi a zariadeniami. V prípade priaznivej pandemickej situácie bude výstava obohatená o kultúrny program a občerstvenie.

Centrum voľného času, Hlinícka 3, Bratislava vás pozýva na krúžky:

■ **Estetické**
keramika a tvorivé dielne, točenie na kruhu, šperk, Malý dizajnér, ART ateliér, ateliér Sedmokráska, Čarbičky, výtvarno-divadelný ateliér

■ **Hudobno-tanečné**
folklór, hip-hop, tanečná prípravka, spev

■ **Literárno-dramatické**
muzikálová prípravka

■ **Športové**
tenis, loptové a pohybové hry, volejbal, basketbal, pohybová prípravka, kinball, bojové umenie, zábavná atletika

■ **Technické**
železniční modelári, Šikovniček

Tešíme sa na vás. Prihlášky nájdete na www.cvcb3.sk.

Kalendárium: september 2020

Račiansky muzeálny spolok vám ponúka prehľad zaujímavých historických udalostí týkajúcich sa Rače v septembri. Najaktuálnejšie kalendárium môžete vždy nájsť na stránke Račianskeho muzeálneho spolku na Facebooku.

2010 Slávnostné otvorenie obnoveného Nemeckého kultúrneho domu

10. 9. 2010 bola po rozsiahlej rekonštrukcii a pamiatkovej obnove slávnostne otvorená budova NKD. Predchádzalo tomu vyrovnanie vlastníckych vzťahov.

1925 Založenie futbalového klubu ŠK Račištorf

Klub bol slávnostne založený 10. 9. 1925. Na jeho čele stál notár Václav Jošt. Prvú koženú futbalovú loptu značky Rabax daroval futbalovému oddielu mäsiar Aladár Wessel. V r. 1928 získal futbalový oddiel lúku oproti železničnej stanici Račištorf a postavil na nej futbalové ihrisko.

1855 Úmrtie barónky Vilmy Névery ml.

Bola dcérou majiteľov tzv. Pálffyho kúrie. Zomrela 21. 9. 1855 ako šesťročná na následky uštipnutia hadom. Je pochovaná v tzv. barónskych hrobách na miestnom cintoríne. (Príbeh úmrtia literárne spracovala D. Luknárová v povesti „Potešenie i utrpenie zároveň“.)

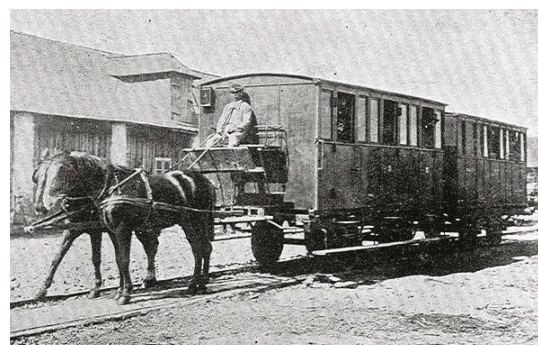
1840 Spustenie prvého úseku konskej železnice (Bratislava – Svätý Jur)

27. 9. 1840 (pred 180 rokmi) bol do prevádzky spustený prvý úsek konskej železnice na trase Bratislava – Svätý Jur v dĺžke 15,5 km. Bratislave patrí prvenstvo v stavbe železníc v bývalom Rakúsko-Uhorsku. V apríli r. 1836 dalo mesto pozemky Bratislavsko-trnavskej železničnej spoločnosti na výstavbu trate cez Jur, Pezinok a Modru do Trnavy. S výstavbou trate sa začalo na jar r. 1839 a podľa konečnej verzie sa počítalo so štyrmi stanicami – v Bratislave, Pezinku, Šenkviaciach a Trnave s jedným nákladiskom vo Svätom Jure a dvomi zastávkami – v Rači a Cíferi. K nim neskôr pribudli ešte dve – v Grinave a Báhoni a túto podobu má vlastne železničná trať medzi Bratislavou a Trnavou dodnes. Celá železničná trať bola slávnostne uvedená do prevádzky až v r. 1846, stavala sa a dávala do prevádzky po etapách. Popri výstavbe kolajísk sa stavali aj budovy a areály staníc vrátane prepriahacích. Cel-

kovo pracovalo na výstavbe „koňky“ cca 900 robotníkov. Prvá prepriahacia stanica bola zriadená v Rači, kde v priestoroch zájazdového hostinca „U zeleného stromu“ (dnes Peklo na Púchovskej ul.) boli stajne pre ťažné kone. A tak v r. 1840 zastala v malej račišdorfskej staničke neďaleko hostinca prvá súprava a po prepriahnutí koní pokračovala v jazde do novučičkej stanice vo Sv. Jure, kde ju privítali s veľkou paradou.

Po dokončení celej trasy privítali v Trnave 1. júna 1846 prvý vlak z Bratislavy ťahaný koňmi po skoro troch hodinách jazdy so 6 preprahmi koní. Po spustení prevádzky trvala vlaku táto cesta už len 2 a pol hodiny. Osobné vlaky boli najskôr dvojvozové, nákladné súpravy bývali až päťvozové s nákladom do 6 ton na vozeň. Vlak ťahali dva kone a pre dopravu bolo pripravených až 55 koní. Celkovo bolo pre potreby železnice nakúpených až 118 koní. Každý deň prešli po trati dve vlakové súpravy v oboch smeroch. Konská železnica z Bratislavy do Trnavy, neskôr aj do Serede a Leopoldova, premávala až do r. 1872. Vtedy bola prebudovaná na paru.

Je zaujímavé, že už pri výstavbe „koňky“ staviteľ Hieronym prihlíadal k jej novej prestavbe na parostrojnu železnicu, ktorá sa uskutočnila od 10. októbra 1872 do 1. mája 1873. Pôvodné budovy staníc konskej železnice stihol rôznych osudov, ale staničná budova v Bratislave neďaleko Trnavského múta je vlastne najstaršou železničnou

Vlaky boli kedysi ťahané koňmi

stanicou v bývalom Uhorsku, ktorá si zachovala svoj pôvodný vonkajší vzhľad. Pre našu obec mala výstavba železničnej trate veľký význam, lebo ju čoraz viac prepájala so svetom. Naštartovala jej rozvoj, spôsobila príliv obyvateľstva i jeho širšiu profesijnú rôznorodosť. Dnes je neoddeliteľnou súčasťou MČ BA-Rača aj široká lokalita Východného (ľudovo „Rendeza“). Z tohto veľkého zriaďovacieho uzla sa rozbiehajú vlakové súpravy rôznym smerom; okrem železničarských domkov aj bytoviek tu vyrastajú nové sídliská, prevádzky a podniky. Zaujímavosťou môžu navštíviť Železničné múzeum, ktoré návštevníkom veľmi pútavo približuje históriu „dopravy a ciest po kolajách“.

Kalendárium spracovala Mária Hatalová, článok o konskej železnici z odbornej literatúry a internetu spracovala Mgr. D. Luknárová.

Starší pohľad na hostinec s ľudovým názvom „Peklo“

Račianska teplárenská tento rok preinvestuje do modernizácie tepelného hospodárstva 100-tisíc eur

Skupina ENGIE, ktorá na Slovensku patrí k najväčším súkromným výrobcam tepla, tento rok v rámci svojich dcérskych spoločností plánuje preinvestovať do modernizácie tepelných hospodárstiev viac ako 3,5 milióna eur (bez DPH). Investície budú využité najmä na rekonštrukciu rozvodov, pripájanie nových objektov či výmenu technológií a zariadení. Hlavným cieľom modernizácie je zvýšiť účinnosť výroby a distribúcie energie. V bratislavskej mestskej časti Rača spoločnosť Račianska teplárenská, člen Skupiny ENGIE, tento rok v rámci obnovy tepelného hospodárstva preinvestuje viac ako 100 tisíc eur (bez DPH).

Račianska teplárenská prevzala tepelné hospodárstvo v Rači pred 15-timi rokmi. Za ten čas preinvestovala do jeho modernizácie viac ako 6,3 milióna eur (bez DPH). Počas posledných dvoch rokov spoločnosť vybudovala 6 plynových kotolní s doplnkovým ohrevom prostredníctvom solárnych panelov v Malých Krasňanoch.

K zdroju tepla v Záhumeniach boli pripojené nové objekty z Radničného námestia. V rámci tohto projektu Račianska teplárenská vybudovala a sprevádzkovala 2 plynové kotolne a niekoľko výmenníkových staníc. Začiatkom roka bola ukončená komplexná rekonštrukcia kotolne v časti Východné, ktorá je majetkom mestskej časti. V súčasnosti prebieha rekonštrukcia systému kúrenia v objekte Dobrovoľného hasičského zboru na Detsianskej a na Miestnom úrade na Kubačovej.

„Skupina ENGIE každoročne investuje do modernizácie svojich tepelných hospodárstiev milióny eur, a aj preto sa jej kontinuálne darí zvyšovať energetickú efektívnosť výroby a distribúcie tepla. Vďaka tomu môžeme pre obyvateľov zabezpečiť spoľahlivú dodávku energie, a pritom šetriť primárne energetické zdroje, čo sa premietne do zníženia nákladov na výrobu tepla, a zároveň bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie,“ vysvetľuje Miroslav Pajchl, riaditeľ úseku energetiky.

Dôkazom, že investície do rozvoja tepelného hospodárstva sa vyplácajú, je skutočnosť, že spoločnosť Račianska teplárenská tento rok vrátila obyvateľom Rače na preplatkoch za teplo spolu viac ako 109 tisíc eur (s DPH).

Viac informácií o skupine ENGIE: www.engie.sk, linkedIn: ENGIE Slovensko
Autor a objednávateľ inzercie: Skupina ENGIE

AUTO DIŠKANEC

Autoservis vytvorený pre obyvateľov Rače

Tradícia, kvalita a skúsenosti už takmer 30 rokov

Komplexný autoservis ktorý ponúka všetky práce na osobných automobiloch

- ✓ Servisné prehliadky aj na nové vozidlá bez straty záruky
- ✓ Všetky mechanické a elektrikárske práce
- ✓ Opravy karosérií a riešenie poisťných udalostí
- ✓ Lakovnicke práce
- ✓ 3D Geometria
- ✓ Pneuservis
- ✓ Všetko s Vaším autom

Otváracia doba
Pondelok - Piatok: 7.00 - 17.30 h.
Sobota: po tel. dohovore

Adresa Žitná 5, 831 05 Bratislava - Rača
Kontakt 02 / 44 88 24 24

Sme oficiálny dovozca Peugeot motocyklov pre Slovensko
Všetky modely u nás v predaji na peugeot-motocycles.sk

10% ZĽAVA PRE OBYVATEĽOV RAČE

U nás v predaji široká ponuka kvalitných bicyklov talianskej značky Bottecchia

Vladimír Jimmy Nikulin a Martin Chrenko s jazzom v račianskych vinohradoch (foto: Miroslav Hájek)

Starosta Michal Drotován spolu s prednostom MiÚ Petrom Semanom otvárajú Obecnú čítareň (foto: Marek Bellay)

Kultúrne a športové leto 2020

Tradičné kultúrne leto dostalo u nás nový koncept. Kultúra sa musela prispôbiť aktuálnej situácii, podujatia však vďaka tomu nabrali komornejší charakter a niesli sa v príjemnej komunitnej atmosfére.

Otvorenie kultúrneho leta sme spojili s otvorením Obcej čítarene

Celé leto sme odštartovali slávnostným otvorením Obcej čítarene, ktorá slúži verejnosti. Stačí zájsť do Obcej záhrady, otvoríť skriňu, vybrať si knižku či časopis a môžete si čítať v príjemnom prostredí. Na tulivaku, lavičke, či len tak v tráve. Okrem kníh nájdete v čítarni aj rôzne časopisy, či dennú tlač. Na svoje si tak prídu deti, milovníci románov, detektívok, ale aj odbornejšej literatúry.

Čítareň pokrstila prvým živým čítaním pre deti spisovateľka Mária Vrkoslavová Šefčíková, ktorá čítala z knižky Abeceda psa Gordona. Na čítaní sa zúčastnil aj sám kokeršpaniel Gordon.

Po čítaní pre deti si prišli na svoje aj rodičia, predstavil sa salónný orchester AFRODÍTÉ. Dámy vytvorili skvelú atmosféru a ich hudba v kombinácii so zapadajúcim slnkom nad Obecnou záhradou v nás zanechala príjemné spomienky na vďaka Otvoreniu račianskeho kultúrneho a športového leta.

Program pokračoval aj pred Vinotékou RVS na Námestí A. Hlinku, kde vám spríjemnil večer jazzovými tónmi na gitare hrajúci Vladimír Jimmy Nikulin.

V rámci otvorenia sa na druhý deň predstavila v amfiteátri račianska tanečná skupina H&T. Diváci si mohli užiť interaktívne tanečné predstavenie o vile Zvonilke či predstavenie Mamma Mia – Together forever!

Koloničova kúria ožila

V letný podvečer 13. júla ožilo nádvorie Koloničovej kúrie netradičným ruchom, v

úvode výstavou a stretnutím s tými, ktorí sa zapísali do kroniky ochotníckej slávy v Rači a následne komediálnym predstavením Hamlet, alebo nález lebky. Najslávnejšiu verziu Shakespearovej drámy odohralo Túlavé divadlo naozaj originálne, s obrovskou dávkou humoru a množstvom improvizácií. Druhú výstavu, Staré račianske rodiny, a predstavenie Rómeo, Júlia vírus ste si mohli užiť 10. augusta. Diváci opäť zaplnili nádvorie Kúrie a napriek vratkému počasiu si predstavenie užili.

Ďakujeme Túlavému divadlu, že priniesli do priestoru Koloničovej kúrie život a kvalitnú kultúru. Taktiež ďakujeme Račianskemu muzeálnemu spolku za spretrenie programu ich výstavami, ktoré mnohým rozšírili obzory o histórii našej mestskej časti.

Pokračujeme aj v tradičných podujatiach

V Parku J. M. Hurbana ste si mohli opäť užiť už tradičný promenádny koncert, na ktorom sa vykúčali nielen Račania ale aj fanúšikovia Milana Perného a Hergottovcov ktorí prišli za nimi až z Považskej Bystrice či Myjavy. Pekné nedelne popoludnie nám umelci vyplnili programom plným temperamentu, hudby a tancom prispeli nielen račianski seniori. Tí najlepší a najvytrvalejší boli odmenení Račianskou frankovkou.

„Bol to veľmi príjemne strávený podvečer chlapi ste super...“ zaznievali chvály na hudobníkov, od ktorých si aj po dvoch hodinách hrania návštevníci pýtali prídavky. Taktiež sme nezabudli na tradičný Anna bál, ktorý sa konal netradične

Túlavé divadlo prilákalo na nádvorie Koloničovej kúrie množstvo divákov (foto: Marek Bellay)

Na svoje si prišli aj rodiny s deťmi - Divadlo Zábavka a ich Snívadielko pre najmenších v Obcej záhrade (foto: ds)

v exteriéri Nemeckého kultúrneho domu, ktorý ovládla veselá nálada. Zabaviť sa prišli aj naši seniori z denných centier a Slovenského zväzu invalidov. Do tanca hrala obľúbená skupina M-Club a k dobrej nálade prispel aj moderátor a zabávač Pavol Peschl, ktorý si pre návštevníkov pripravil kvíz na tému Milujem Raču.

Knižnica v lete ožila

Už po tretíkrát zorganizovala knižnica na Žarnovickej ul. podujatie pod názvom „Stratené knihy“. Počas týždňa 6. -10.7.2020 boli na rôznych verejných miestach (lavičky, pošta, zastávky MHD, Obecná záhrada...) umiestnené knihy s nálepkou „SOS stratila som sa!“ Každý, kto takto označenú knihu vrátil späť do knižnice bol odmenený. Do „hľadania“ sa zapojilo množstvo ľudí, úspešných „nálezcov“ bolo 13. Naša knižnica si pre vás taktiež pripravila tradičnú letnú burzu kníh. V spoločenskej sále ste si mohli za 50 centov zakúpiť vyradené a nezaradené knihy. Výťažok z predaja pôjde na nákup nových titulov do knižnice.

Do kultúrneho leta sa zapojili aj miestne organizácie

V Starej jedálni to žilo tiež. Leto odštartovali na Peknej ceste výborným koncertom Katky Koščovej a Daniela Špinera. Privítali na autorské čítanie Braňa Jobusa, zorganizovali divadielko pre deti, Restaurant day, či ste si mohli v Klubovni na Peknej vybicyklovať film. Leto nebolo fádne ani v Krasňanoch.

S rodinným centrom Ráčik sa mohli deti počas celého leta vydať na dobrodružnú cestu za pokladom, kedy na základe indícií mohli v lese nájsť schovaný poklad. Vďaka veľkému úspechu sa v RC Ráčik rozhodli predĺžiť túto akciu až do 15. septembra. Ak by ste mali záujem sa zúčastniť, pokojne si zarezervujte miesto na info.racik@gmail.com.

Rodiny s deťmi si počas leta tiež prišli na svoje

Pri zostavovaní programu nezabudla mestská časť ani na najmenších Račanov. Prvé letné čítanie pre deti odštartovala 10. júla v Obcej záhrade spisovateľka Jana Moravská, ktorá je autorkou Povedáčiek z gazdovského dvora. Viac ako 40 detí si mohlo vypočuť príbeh pštrosa Emanuela a pozrieť si aký je rozdiel vo veľkosti medzi pštrosím a kuracím vajcom. Spisovateľka sa k nám vrátila opäť v auguste, kedy čítala pre deti príbeh Sebeckého prasiatka.

Štafetu 15. júla prebralo Divadlo Zábavka, ktoré si pripravilo divadielko pre najmenších – Snívadielko. Detičky sa preniesli do zázračnej krajiny Periny, kde mohli snívať.

Ukázali sme, že za kultúrou nemusíme chodiť len do centra, ale kvalitne sa zabaviť dá aj tu u nás – v Rači.

S Jajou sa deti premenili v priestoroch telocvične Tbiliská na námorníkov a pirátov. V tomto interaktívnom predstavení si tí najodvážnejší malí diváci dokonca aj zahráli.

Obecná záhrada privítala v auguste aj račianskych ochotníkov z Divadla Endorfin. Herci si pre deti pripravili Príbeh koníka Vraníka. Detský smiech a krik mohol všetkým hneď napovedať, že diváci si predstavenie náramne užili.

Jazz a víno

Spojenie hudby a vína členov Račianskeho vinohradníckeho spolku v prirodzenom prostredí račianskych vinohradov prináša návštevníkom príjemný zážitok. Zapadajúce slnko pridáva na čare, nehovoriac o príjemnej spoločnosti

Milan Perný a Hergottovci roztancovali publikum v Parku J. M. Hurbana (foto: Miroslav Hájek)

vinárov, ktorí vám ponúknu to najlepšie, čo sa v ich vínnej ponuke nachádza.

Prvýkrát ste mali možnosť vychutnať si jazzovú hudbu v podaní Martina Chrenka na saxofóne a Vladimíra Jimmy Nikulina vo vinohrade Cidle II. u Adamkovcov. O týždeň na to vás pohostil pán Brychta vo svojom vinohrade Fixle. Jazzový tour po račianskych vinohradoch zakončili páni vo vinohrade Šinweg u Karola Križanoviča.

Letné kino na amfiku

Aj tento rok sa v Letnom kine predstavilo viacero trhákov. Filmy ako Sviňa, Joker či Rocketman pritiahli do amfiteátra množstvo divákov.

Na záver sme sa vrátili k tradíciám

Leto sme zavřili už tradične Partizánskou vatrou. S Dobrovoľným hasičským zborom Bratislava-Rača v ohnisku nad bufetom v amfiteátri sme spoločne so starostom zapálili Partizánsku vatru. Taktiež sme si, ako každý rok, uctili významný sviatok, 29. august, ako 76. výročie Slovenského národného povstania. Tradične sme s hosťami vzdali úctu obeť Sloveského národného povstania, ktorí bojovali za našu slobodu. Na Námestí A. Hlinku sme si zaspomínali na oslobodenie Rače, k Pomníku padlých v Parku J. M. Hurbana sme na znak úcty položili vence.

Radi by sme touto cestou poďakovali všetkým účinkujúcim, ktorí nám pomohli pre Račanov priniesť kvalitný program a ukázať, že za kultúrou nemusíme chodiť len do centra, no kvalitne sa zabaviť dá aj tu u nás – v Rači. Taktiež ďakujeme všetkým našim partnerom, vďaka ktorým sme mohli priniesť návštevníkom niečo viac. Všetkým divákovi ďakujeme za pozitívne ohlasy a tešíme sa na nich pri ďalších podujatiach v Rači. ■

Nové riaditeľky materských škôl

Funkcia riaditeľa školy je mimoriadne náročná. Potvrdí to každý, kto takúto funkciu vykonával. Vyžaduje si celého človeka, ktorý je zodpovedný, empatický, je diplomat, často nad vecou, kreatívny, praktický a dokáže spoľahlivo reagovať v akejkoľvek situácii. Funkčné obdobie riaditeľa školy je päť rokov a za ten čas každý s určitou preukáže svoje kvality a schopnosti.

V našej mestskej časti koncom školského roku 2019/2020 prebehlo výberové konanie na riaditeľku Materskej školy Gelnická 34. Doterajšej pani riaditeľke Mgr. Viere Pilkovéj sa k 31. 7. 2020 skončilo jej funkčné obdobie a do nového výberového konania sa už neprihlásila. Chceme jej aj touto cestou úprimne poďakovať za doterajšiu 20-ročnú úspešnú prácu riaditeľky našej najväčšej materskej školy a zaželať pevné zdravie a radosť zo života bez tolkých povinností, ktoré mala. Novou pani riaditeľkou sa stala pani Dobroslava Luknárová, ktorá v Materskej škole Gelnická 34 pôsobí ako pedagóg už dlhé roky.

Starosta Michal Drotován odovzdal riaditeľkám menovacie dekréty. Vľavo Zuzana Hlinková, vpravo Dobroslava Luknárová. (foto: EM)

Nový školský rok 2020/2021 je pre nás výnimočný tým, že sa začína prevádzka v novozriadenej Materskej škole Novohorská 1. Rekonštrukcia pôvodnej zdevastovanej budovy trvala dlhšie, ako sa predpokladalo, ale výsledok stojí za to. Materskú školu bude riadiť poverená riaditeľka p. Zuzana Hlinková do konca

kalendárneho roku a v tom čase bude zrealizované riadne výberové konanie na vedúcu funkciu riaditeľky MŠ Novohorská 1.

Týmto vám predstavujeme obe spomínané riaditeľky materských škôl a prajeme im veľa zdravia, energie a tvorivosti!

Autor: Mgr. Angelika Bezděková, vedúca školského úradu

Školy a škôlky pripravené na september

Leto a letné prázdniny sú spravidla ideálnym časom na opravy a stavebné úpravy v škôlkach a školách. Deti v budovách vystriedali údržbári a stavebníci a zrealizovali niekoľko opráv.

Keďže mestská časť bola pre pandémiu donútená uzavrieť školy a škôlky už v marci, po tom, čo bolo jasné, že to nebude záležitosť týždňa či dvoch, začala mestská časť realizovať niektoré opravy už v máji. Maľovali sa steny v MŠ Cyprichova a Plickova, vymenilo sa linoleum v MŠ Tbiliská a na Cyprichovej sa okrem podlahy dočkali výmeny aj LED svietidlá.

Cez leto sa následne zrealizovali ďalšie opravy.

V MŠ Gelnická sa vymaľovali kuchynské priestory, nainštalovala sa klimatizácia a bola vykonaná údržba vykurovacieho potrubia. Maľovalo sa aj na Hubenke, kde sa v zariadení školského stravovania vybudovala nová šatňa a toalety. Na priľahlom gymnáziu sa zrekonštruovali dve triedy a momentálne sa tam pracuje na úprave toaliet. Tieto upravené priestory

Na jeseň čakajú opravy aj MŠ Barónka a Pri Šajbách

budú v budúcnosti slúžiť podľa potreby ako elokované pracoviská račianskych základných škôl.

Klimatizácie sa dočkali aj v MŠ Barónka a Tbiliská, kde bola zrealizovaná aj údržba kúrenia. Do konca augusta mestská časť plánuje vymeniť na Tbiliskej v kuchyni vzduchotechniku.

V novej škôlke na Novohorskej ulici sme pristúpili k výmene tolko spomínaného plota, ktorý bol v zlom technickom stave. Na dvore zároveň pracuje naše oddelenie životného prostredia na sadových úpravách a výsadbe okrasnej záhrady.

Na jeseň čaká mestskú časť oprava chodníka v MŠ Barónka. MŠ Pri Šajbách dostane nové herné prvky na ihrisko. ■

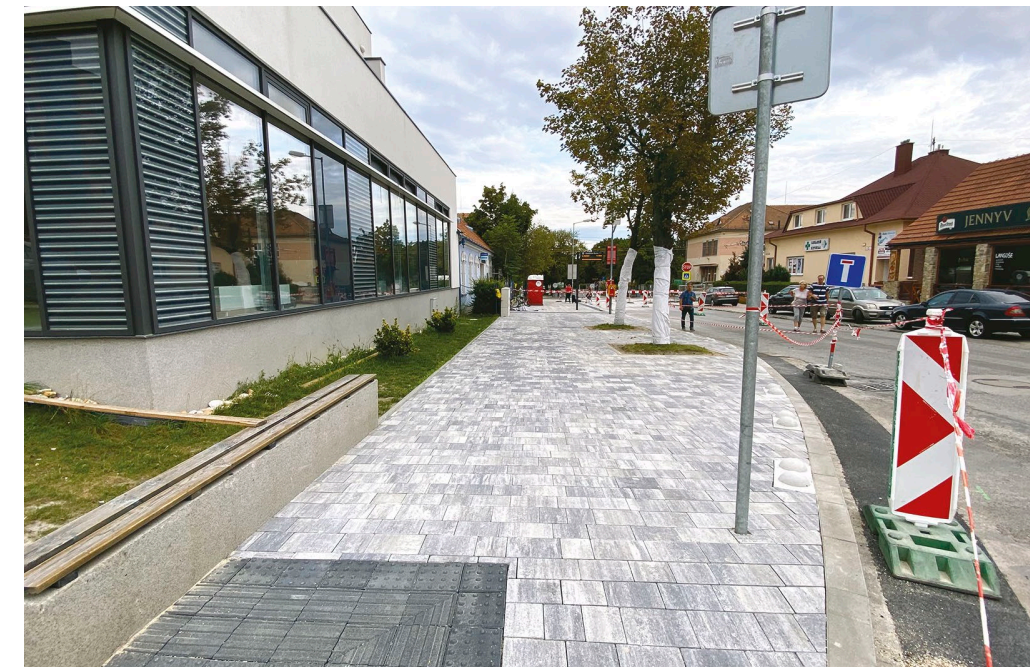

Mestská časť myslí na chodcov

V lete začalo oddelenie životného prostredia a dopravy s viacerými rozsiahlejšími opravami chodníkov.

Detvianska

V stredu 29. 7. začala mestská časť ako správca chodníkov ohraničených ulicami Kubačova/Rustaveliho a Čachtická s kompletnou výmenou povrchu chodníkov po oboch stranách ulice. Súčasťou rekonštrukcie je odstránenie existujúceho chodníka vrátane asfaltovej i betónovej vrstvy, ich výmena za dlažbu, výmena cestných obrubníkov, debarierizácia priechodov pre chodcov a úprava okolia stromov rastúcich na tomto rekonštruovanom úseku vrátane vodopriepustného pochôdzneho povrchu. Rekonštrukcia je realizovaná v súlade s Technickými listami Hlavného mesta SR Bratislavy.

Rekonštrukcia chodníka na Detvianskej (foto: EM)

Výsledkom rekonštrukcií budú bezpečnejšie a odolnejšie chodníky

Hečkova

Cieľom tejto akcie je výmena telesa chodníka, ktorý spája garáže s Hečkovou ulicou. V súčasnosti ide o chodník s nerovným asfaltovým povrchom, ktorý je poznačený množstvom rozkopávk. Nespĺňa preto štandardy použiteľného chodníka. V rámci tejto akcie dôjde k odstráneniu asfaltovej i betónovej vrstvy a umiestneniu úplne nového telesa chodníka, ktoré bude zložené z podsypového materiálu a betónovej dlažby formátu

20x20. Zároveň dôjde k umiestneniu nových obrubníkov po oboch stranách chodníka. Výsledkom bude bezpečný chodník so schopnosťou zachytávať vlhkosť, ktorý bude navyše odolný proti občasným prejazdom záchranných zložiek.

Hubeného

Cieľom tejto akcie je výmena nevhodnej rozlámanej dlažby, ktorá sa nachádza medzi bytovkou a detským ihriskom na Hubeného ulici. Vzhľadom na nevhodnosť

dlažby na pojazd došlo k jej výraznému poškodeniu ťažšími vozidlami. V rozlámaných miestach sa navyše hromadí voda a vzniká tak nevzhľadné prostredie. V rámci tejto akcie dôjde k odstráneniu poškodenej dlažby a k jej nahradeniu betónovou dlažbou typu HAKA, ktorá bude odolná proti jazde vozidiel a zároveň sa previaže s chodníkmi v okolí, ktoré sú už dnes tvorené týmto typom dlažby.

J. Hagaru

Cieľom tejto akcie je riešenie výrazne poškodenej betónovej komunikácie, ktorá prepája Hagarovu ulicu s miestnymi garážami. Tá je dnes tvorená betónovými panelmi, v ktorých sa nachádzajú aj 7 centimetrov hlboké ryhy. V rámci tejto akcie dôjde k vyfrézovaniu betónového povrchu a k jeho zarovnaniu novou betónovou vrstvou. Na ňu bude následne nanosená obrusná asfaltová vrstva. Vzhľadom na neukončenie cesty dôjde k umiestneniu obrubníka s prídlažbou na strane bytovky, ktorá sa vedľa tohto úseku nachádza. V tomto prípade by sme chceli požiadať miestnych motoristov, aby rešpektovali dopravné značenie počas rekonštrukčných prác. V rámci nich dôjde k dočasnému obmedzeniu alebo aj zrušeniu parkovania na opravovanom úseku.

Autor: Mgr. Matúš Čupka

Problématický úsek - J. Hagaru (foto: EM)

Preventívna kampaň Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave III

Policajti tretieho bratislavského okresu zaznamenali v mesiaci júl 2020 prípad krádeže, kedy doposiaľ neznámy páchatel' pred vchodom do bytovky oslovil poškodenú s tým, že je poverený vyplácaním doplatkov za lieky z poisťovne, načo šiel s poškodenou do jej bytu, kde jej povedal, že má nárok na vrátenie 180 eur, ale má len 500-eurovú bankovku, následne sledoval poškodenú idúcu do spálne k zásuvke, kde mala odložené peniaze, pričom po tom ako priniesla výdavok z 500-eurovej bankovky, využil nepozornosť poškodenej, ktorej dal v kuchyni vyplniť tlačivo a z obývačky odčudzil obálku s hotovosťou cca 1200 eur a zo spálne zo zásuvky odcudzil hotovosť minimálne 50 000 eur.

Týmto upozorňujeme občanov, aby si dávali pozor a aby nevpúšťali cudzie osoby do svojho bytu. Ak máte podozrenie z páchania trestnej činnosti, nechajte podozrivú osobu stáť pred dverami, dvere zavrite a ihneď kontaktujte políciu na tel. č. 158.

Pamätajte na to, že takýmto konaním môžete prísť o všetky celoživotné úspory.

Ak máte akékoľvek pochybnosti alebo podozrenie, ihneď kontaktujte políciu na tel. č. 158.

O radu môžete požiadať aj na bezplatnej SENIOR linke 0800 172 500.

**nevyhadzujte
KNIHY
darujte ich nám
0907 701 786**

Ako prežívame koronakrízu

Tie najťažšie začiatky máme zatiaľ za sebou. Čo nám vzala alebo i dala izolácia?

Nám, seniorom združeným v základnej organizácii JDS v Bratislavskej-Rači, prekázala pandémia koronavírusu Covid-19 viaceré naplánované akcie. Na mesiac máj bolo dohodnuté školenie zamerané na doplnenie digitálnych zručností seniorov v nadnárodnej spoločnosti Dell Technologies. Opatrenia proti šíreniu vírusu však nedovoľujú túto akciu za súčasnej situácie realizovať. Predbežne sa presúva ku koncu roka v nadväznosti na vývoj situácie v koronakríze. Jednodenný poznávací zájazd do Patiniec sa presunul na september s tým, že sa uskutoční len za priaznivej epidemiologickej situácie.

Keďže u niektorých z nás sa vyskytli problémy s výpočtovou technikou, ktorá je dôležitou komunikačnou alternatívou u veľkého počtu našich členov najmä v tomto období, predsedníčka pani Capková požiadala o pomoc vyššie spomínanú spoločnosť. Prihlásili sa dobrovoľníci, ktorí vo svojom voľnom čase pomocou telekomunikačných prostriedkov riešili naše ťažkosti.

Už prvá absolventka online pomoci bola s vyriešením problému so skypom a s tlačiarňou nadšená a požiadala pani Capkovú, aby o schopnostiach dobrovoľníka pána Branislava, jeho prístupe a ochote pomôcť informovala kompetentných pracovníkov spoločnosti.

Pán Branislav bol ochotný riešiť touto formou a s nekonečnou trpezlivosťou do neskorých nočných hodín aj ďalšie komplikácie s IT.

Pomocnú ruku podali aj pracovníci nášho miestneho úradu. Boli zverejnené

krízové telefónne linky na pomoc osamelým občanom našej mestskej časti. Kým sme sa zorientovali, boli sme párkrát nútení požiadať o donášku malého nákupu potravín. Dostali sme do našich poštových schránok rúška. V rámci aktivít o. z. Seniori v pohybe sme sa stretli aj s niektorými pracovníčkami nášho miestneho úradu. Srdečná vďaka aj našim račianskym dobrovoľníkom.

V tomto období sme mnohí viac citliví na tie nepríjemné stránky bežného života. Hrubosť niektorých mladších ľudí voči starším v obchode či na ulici nám spôsobuje smútok a nepokoj. Hackeri, snažiaci

Už prvá absolventka online pomoci bola s vyriešením problému so skypom a s tlačiarňou nadšená.

sa dostať do akýchkoľvek počítačov s cieľom získať pre seba istý prospech, spôsobujú starším ľuďom paniku a nechut' používať tieto moderné informačné technológie. Sú však aj takí špecialisti, ktorí svoje zručnosti využívajú na odhalovanie slabín v systéme a takýmto ľuďom patrí náš obdiv a poďakovanie.

Iste by sa našlo ešte mnoho menších alebo väčších radostí i starostí z tohto obdobia, ale budme radi, že sme zatiaľ zdraví. A ešte raz veľká vďaka všetkým, čo pomáhajú tým slabším.

Terézia Richterová, ZO JDS BA-Rača

Proseniorské organizácie a ich pripravovaný program

S príchodom septembra sme sa rozhodli pokračovať v publikovaní rubriky určenej seniorom. Radi vám v tomto vydaní predstavíme proseniorské organizácie, ktoré organizujú rôznorodý program. Našou snahou je aj informovať vás o aktuálnej ponuke športových a kultúrnych podujatí v Bratislave a ukázať vám, že voľný čas môžete vyplniť aj aktívnym spôsobom. Je na vás, či si z tejto ponuky dokážete pre seba vybrať niečo vhodné a zaujímavé.

STÁLE DOBRÍ

Nezisková organizácia STÁLE DOBRÍ spája ľudí nad 60 rokov, ktorí vnímajú svoj vek pozitívne, ako príležitosť prežiť ďalšiu zaujímavú kapitolu života. Ich motto je: „Nie sme síce najmladší, sme však STÁLE DOBRÍ.“ Pripravuje kultúrne podujatia, športové aktivity (petang), vzdelávacie prednášky a spoločenské akcie. **Kontakt:** www.staledobri.sk, tel.č. 0903 932 496

- **Tančiareň** – utorok 29. 9. (17:00 hod.)
- **Čaj o piatej** – Tančiareň a Španielsky večer, Juraj Komora a tanečnice Andalužia Alegria, Cafe Berlinka, budova SNG, Námestie L. Štúra

SENIORI V POHYBE

Poslaním občianskeho združenia Seniori v pohybe je ponúknuť osamelým seniorom možnosť stretnúť sa s ostatnými rovesníkmi a patriť do komunity, ktorá sa bude stretávať a ďalej socializovať. Motom je „Pohyb je život“. Ich program je tvorený z tréningov pamäti, nordic walkingu či výletov do prírody. **Kontakt:** www.seniorivpohybe.sk, tel. č. 0944 577 573

- **Interaktívne podujatie pre seniorov** – utorok 8. 9. (9:00 – 12:00 hod.)
- **Spoznaj svoju pamäť – tréning pamäti hravou formou**, Komunitné centrum Stará jedáleň, Pekná cesta 4, vstup z Peknej cesty

Veríme, že aj vďaka predstaveniu proseniorských organizácií a ich programu sme vás motivovali k účasti na daných podujatiach. Privítame, ak nám napíšete tipy na články, ktoré by ste chceli nájsť v ďalšom čísle Račianskeho výberu. **Kontakt:** medialne@raca.sk, tel.č. 0903 825 660. Ďakujeme. *Autor: Mgr. Eva Soldánová*

zrejme

Občianske združenie Zrejme zoskupuje ľudí s rôznorodou expertízou (komunitná práca, sociológia, psychológia a antropológia starnutia, urbanizmus, verejné politiky). Ich víziou je prispieť k tomu, aby Slovensko bolo krajinou medzigeneračnej spolupráce a dialógu. Každý rok organizujú medzigeneračné kvízy, Stanicu Záhreb, festival OLD'S COOL v Bratislave a Košiciach. **Kontakt:** www.zrejme.sk, tel. č. 0907 202 488

- **Festival OLD'S COOL Bratislava** – piatok 16. 10. a sobota 17. 10. (9:30 – 20:30 hod.)
- **Program: Besedy, diskusia, prechádzka, čitateľský klub, koncert**, Pistoriho palác, Štefánikova 25, Staré Mesto

SENIOR FRIENDLY

„Aktívni, zvedaví a komunikatívni ľudia žijú dlhšie.“ Zameriavajú sa na podporu dosiahnutia a udržania harmonickej fyzickej a psychickej rovnováhy seniorov s cieľom naplniť ich život pocitom užitočnosti, uvedomením si vlastnej hodnoty a radosťou z každého dňa. **Kontakt:** www.seniorfriendly.sk, tel.č. 0948 603 872

- **Konferencia** – piatok 23. 10. a sobota 24. 10. (doobeda)
- **Téma: Aktívne starnutie a medzigeneračná spolupráca**, Zichyho palác, Ventúrska 9, Staré Mesto

Spomienky na Slovenské národné povstanie

29. augusta sme si pripomenuli už 76. výročie Slovenského národného povstania. Mestská časť Bratislava-Rača pri tejto príležitosti už tradične zorganizovala kladenie vencov k pamätníku v Parku J. M. Hurbana spojené s kultúrnym programom, kedy si hostia uctievajú pamiatku všetkých padlých v boji za slobodu.

No ako to bolo naozaj? Mnohí z nás si hrôzy vtedajšej doby, našťastie, ani nevieme predstaviť. Je však dobré si ich pripomenúť, aby každý z nás vedel, že sloboda a demokracia, v ktorej dnes žijeme nie sú samozrejmosťou. Svoje spomienky na Slovenské národné povstanie spísala Anna Juricová:

„Žijeme v období spomienok na Slovenské národné povstanie v roku 1944. Aj keď väčšina z nás bola viac-menej ešte v detskom veku, všimli sme si všetko, čo sa okolo nás dialo. Bol to strach z nemeckých vojakov, ale aj strach zo stretu partizánov s nemeckými vojakmi. Žiaľ, v našich spomienkach sa objavujú aj vypálené dediny, postrieľaní ľudia, vrátane detí, odvoz židovských občanov do koncentračných táborov, a to sme už vtedy vedeli, že to je odvoz na smrť.“

Ako deti sme sa pýtali rodičov prečo sa to deje. To malé dieťa, ktoré išlo na smrť ešte nikomu nič neurobilo. Bolo ťažké počúvať rodičov, ako nám vysvetľujú uvedené skutočnosti. Rozmýšľali sme, prečo trpia nevinní. Aj dnes je to ťažko pochopiť. Aké svedomie mali tí, ktorí nevinných strieľali?

Partizáni prišli ľuďom na pomoc, za čo im patrí poďakovanie, že my dnes žijeme. Niektorí obetovali svoje životy a tým pomohli oslobodiť územie Slovenska.

Dnes žijeme v slobodnej krajine a veríme, že hrôzy druhej svetovej vojny sa nezopakujú. No slobodu nesmieme brať ako samozrejmosť.“ ■

02/16161
Best TAXI

Bratislavské šachové leto

Viete, že v auguste sa v Rači hral medzinárodný šachový turnaj? Kvôli korone na čerstvom vzduchu, veľké slnečníky nás skryli pred obedným slnkom a raz aj pred dažďom, len pri pofukovaní jemného vetrička sa museli mať deti na pozore, aby zápisy o partii nemuseli naháňať po záhrade hotela Bivio. Ticho a pohodu prerušilo len výnimočné kosenie trávy od susedov, no a keď partie vrcholili tesne pred dvanástou a niektorí nešťastníci sa dostali do časovej tiesne, trošku im to ešte sťažili račianske kostolné zvony.

Podmienky akurát na hrane, ale deti si to užívali. Niektorí sa dokonca vyjadrili, že to bol najlepší turnaj, na ktorom sa zúčastnili. Po dohraní kola sa ešte lámali svetové rekordy na veľkej šachovnici, kde bolo potrebné umiestniť všetky lávové kamene podľa chodu jazdca. V turnaji „C“ niekoľko detí absolvovalo aj poobedný program, schuti si zastreli z luku a áno, bola aj každodenná zmrzlina, neplánované stretnutie s veľmajstrom Igorom Štöhlom, hľadanie stratených plyšákov v divokých karpatských lesoch a ako bombónik v posledný deň museli deti nájsť aj šachovníka. Netušíte, čo to je? No predsa strom, ktorý zarodil šachovými figúrkami. Nezbedník Šachulko Matový, maskot turnaja, si už na nich chcel pochutnať, ale nedovolili sme mu to. Namiesto toho ho mladí géniovia vy-

Pre účastníkov bol šach spiestrením prázdnin, pri ktorom spoznali nových kamarátov.

spovedali a vznikli vtipné videá, ktoré sú zavesené na youtube kanáli Bratislavskej šachovej akadémie.

Skoro by som zabudol – na detských turnajoch deti zbierali do krabíčiek malé farebné kamienky. Okrem toho všetci dostali nejaké odmeny, tí na medailových miestach aj moje knihy a rozprávkové CD či pekné minerály a prvému sa ušiel krásny pohár spolu s odmenou 50 eur. Na prekvapenie ho vyhrali hráči, pre ktorých bol tento turnaj prvý so zápočtom na FIDE. V turnaji „C“ triumfoval Matej Ševčík (9 z

10 bodov), zvíťazil pred Račanmi Richardom Pisarcikom a Matúšom Kajabom. V „B“ turnaji milo prekvapil Áron Pongó, ktorý vyhral všetkých 5 partii. Obaja hráči reprezentujúci Doprastav vyhrali všetky svoje partie proti ratingovým hráčom, Pongó vyhral pred Petrom Samuelom Zverkom z KŠN a Jonatánom Pavelkom. V „D“ turnaji pre šachových greenhornov, ktorý sa hral v nedeľu poobede na 5 kôl, dominoval Miško Horný z klubu Strelec Devínska Nová Ves pred Maximom Šaušom a Monikou Hornou. Prijemne prekvapila svojou sústredenosťou najmenšia účastníčka – len päťročná Račanka Katka Veselská. V „A“ turnaji, ktorý sa hral podvečer v seminárnej miestnosti hotela, sa rozhodovalo v poslednom treťom kole, keď autor tohto článku domrvil slubnú pozíciu a víťazstvo si tak odniesla favoritka Ekaterina Nikanova z Bieloruska.

Pre účastníkov to bolo výnimočné spiestrenie prázdnin, pri ktorom spoznali nových kamarátov, niečo nové sa naučili (pán rozhodca Boris Rintel ich vždy upozornil na pravidlá a tak trochu v dobrom aj postrašil, aby získali dobré návyky a hrali podľa pravidiel), niektorí získali aj vytúžené ratingy. Všetky podrobné výsledky nájdete na www.skdp.com. Korona nám síce skrížila plány, niektorí zo strachu neprišli, ale tí, čo sa odhodlali zápasit', určite nebanovali. Hotel Bivio sa skeve postaral o naše žalúdky, veď šachisti vraj spália pri partii toľko kalórií ako futbalisti počas zápasu...
Autor a foto: Martin Hunčár

Pod'akovania

✿ Mám 81 rokov a počas pandémie koronavírusu som bola v karanténe vo svojom byte. Staral sa o mňa syn s manželkou, raz za týždeň priniesli potraviny, ktoré som potrebovala. V jeden deň zazvonil zvonček: vraj Miestny úrad Rača posielal balíček. Bola som šokovaná zásobou potravín a tiež drogériou, veď som o nič nežiadala. Napriek tomu, že som bola zaopatrená, neverila som, že budem potrebovať aj nákup od MÚ. Boli tam totiž veci, ktoré by som si sama nekúpila a boli chutné. Bolo to spiestrenie môjho jedálnička. Tiež som dostala rúško do schránky. Preto prijmite moje VEĽKÉ ĎAKUJEM !!! Anna Holecová, Hagarova 17.

✿ Dovoľujem si touto cestou vyjadriť vrelú vďaku Slovenskému červenému krížu - územný spolok Bratislava - mesto, ktorý v spolupráci s Mestskou časťou Bratislava-Rača, v období od 18. mája do 7. augusta sponzoroval a zabezpečil obedy a ich rozvoz nám seniorom zdarma. Som jednou z nich a pre mňa táto pomoc znamenala veľa.

Mám diabetes v najvyššom štádiu, nemôžem chodiť a tak som si aspoň čiastočne mohla dovoliť kúpu čerstvej zeleniny, vitamínov alebo výživových doplnkov. Veľmi si túto pomoc cením a ešte raz ďakujem.

Súčasne by som chcela vyjadriť veľkú vďaku pracovníkom sociálneho oddelenia MÚ Rača, pod vedením p. Mgr. Hany Šetinovej. Aj v tejto ťažkej dobe sa ukázalo, aké potrebné je mať sociálne cítenie pre ťažkosti slabých a nevládných.

Predovšetkým moja vďaka patrí koordinátorke opatrovateľskej služby a stravovania dôchodcov sl. Mgr. Eve Soldánovej, ktorá v čase pandémie i po nej trepezlivo zabezpečovala plynulé dovozy obedov a systematicky podávala informácie o ďalšom priebehu. Aj v čase najväčšej koronakrízy trepezlivo a svedomite roznášala obedy p. Margita Šalyová. V neposlednej rade vďaka patrí aj šóferom, ktorí robili každodenný rozvoz týchto obedov.

Na záver by som chcela ešte skonštatovať, že sociálny cit sa nevytratil ani teraz, v čase dovolení, keď pani opatrovateľku nahradila už vyššie spomínaná sl. Mgr. Soldánová a obedy roznášala celý týždeň ona.

Ešte raz, jedno veľké „Ďakujem“! S pozdravom Viola Píhřodová, dôchodkyňa (84 r.)

Oznamy

■ MČ Bratislava-Rača ponúka na prenájom formou verejnej obchodnej súťaže nebytové priestory rôznych veľkostí, ktoré sa nachádzajú v Rači: zdravotnom stredisku Tbiliská 6, dom služieb Dopravná 57 a kultúrne stredisko Žarnovická 7. Podmienky verejných obchodných súťaží sú zverejnené na vývesnej tabuli Miestneho úradu, Kubačova ul. 21, Bratislava – Rača a zároveň aj na internetovej stránke www.raca.sk. Viac informácií Vám poskytne Mgr. Karol Janik, tel. 02/49 11 24 27, e-mail karol.janik@raca.

Spomienky

☞ „Nezomrel ten, kto ostáva v ľudských srdciach.“ Dňa 28. augusta 2020 by sa dožil náš brat, otec, dedko a strýko **Martin Veselský** 60. narodenín. S láskou spomína najbližšia rodina.

☞ Dňa 1. 9. bude už smutných 5 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný **František Hatala** gen. mjr. v. v. Prinášame biele ruže, na hrob Ti ich pokladáme, je v nich jemná rosa a každá kvapka rosy, to je naša slza. Chýbaš nám. Manželka Terézia, dcéra Lýdia s rodinou, syn Peter s rodinou.

☞ Dňa 5. septembra 2020 si pripomenieme piate výročie úmrtia nášho drahého **Ing. Radomíra Polakoviča**. Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku. Ďakujeme. Smútiaca rodina.

☞ Dňa 26. 9. 2020 uplynie deväť rokov čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a dedúško **Miroslav Pelan**. Kto ste ho poznali venujte mu, prosím, tichú spomienku. S úctou, láskou a bolesťou v srdci spomína smútiaca rodina.

☞ Dňa 26. 9. 2020 uplynie 12 rokov, čo nás navždy opustil otec, dedko a pradeko **Emil Mihalda**. S láskou spomínajú dcéry, vnúčatá, pravnúčatá a ostatná rodina.

Jubilanti

Denné centrum seniorov Krasňany

Mária Minarovičová, Anna Škorcová

Slovenský zväz invalidov, ZO Rača

Erwin Frank, Marta Jokayová, Mariana Mehešová, Helena Mikolašová, Ivan Prokeš, Ľubomír Stoviček, Jozef Veľšmid

Račianski Nemci

Peter Bednaric (Oestrích Winkel)

Denné centrum seniorov Rača

Marianna Mehešová

Inzercia

■ VODOINŠTALATÉR – 0904 572 977.

§ Bezplatná právna poradňa §

Mestská časť Bratislava-Rača ponúka bezplatnú právnu poradňu pre obyvateľov Rače každú prvú a tretiu stredu v mesiaci v obecnom dome na Alstrovej 249. Najbližšie termíny poradne sú:

2. a 16. september 2020.

Na poradňu je potrebné sa vopred nahlásiť na jelencik@jelencik.sk, alebo na telefónnom čísle 0903 618 596. Každý záujemca dostane presný termín.

FRANK - STRECHY

Prémiové Škandinávské strešné krytiny

FRANK - STRECHY, s r.o.
 Výhonská 1, areál Drevony Rača, Bratislava
 tel: 0903 230 965
 mail: frank@frank-strechy.sk
www.frank-strechy.sk

50
ROKOV
TRADÍCIE

40
ROKOV
KVALITY

FINSKA
KVALITA

AKCIOVÉ CENY STREŠNÝCH KRYTÍN A ODKVAPOV

Kultúrne, spoločenské a náboženské podujatia v Rači

September

Knižnica

Žarnovická 7, 02/49 11 24 50

Po: 10:30 – 12:00 13:00 – 18:30

Ut: pre verejnosť zatvorené

St: 09:00 – 12:00 13:00 – 18:30

Št: 09:00 – 12:00 13:00 – 18:30

Pi: 08:00 – 12:00 13:00 – 13:30

Slovenský zväz invalidov ZO Rača

Hybešova 23, 0905 537 420

19. 9. Členská schôdza

26. 9. Kúpanie DS

30. 9. – 4. 10. Pobyt na Habovke

Denné centrum seniorov Krasňany

Kadnárova 19, 02/44 88 20 88

Vážení seniori a seniorky, vzhľadom na pretrvávajúcu koronakrízu, otvorenie denných centier seniorov, ako aj nášho, zatiaľ v nedohľadne. Prosím, sledujte oznamy v dennej tlači, www.raca.sk, Račiansky výber... Je možnosť stretávať sa mimo centra vonku. Ak by mal niekto záujem alebo nejaký nápad, skontaktujte, prosím, našu predsedníčku Klubu p. Irenu Pulcovú, alebo niektorého člena výboru.

Na september sme pripravili aspoň 2 akcie.

3. 9. o 14:00 Obecná záhrada Rača - Alstrova ul. Občerstvenie, prosím, so sebou.

10. 9. o 10:00 Bratislavský hrad - výstava Poklad Inkov

Jednota dôchodcov na Slovensku ZO Bratislava-Rača

Žarnovická 7

2. 9. o 14:00 Zasadnutie výboru

6. 9. o 17:00 DPOH, koncert MOB, Ohnivé tango a Zarzuela

12. 9. Členská schôdza, na ktorej budú členovia informovaní o plánovanom poznačacom výlete do Patiniec a okolia dňa **17. 9.**, zagratulujeme našim jubilantom za uplynulé mesiace t.r. a doriešime návštevu odložených kultúrnych podujatí v septembri, prípadne budeme informovať o ponukách do ďalších mesiacov. Čas a miesto konania schôdzy budú upresnené podľa počasia a vývoja pandemických opatrení, mailom, telefonicky alebo výveskou v KS na Žarnovickej ulici.

21. 9. o 19:30 Divadlo GUnaGU, jemná komédia Odrátená strana mesiaca

Utorok a štvrtky 17:00 Cvičenie vo FC na Tbilískej ul.

Joga pre seniorov s Fredym bude pokračovať podľa počtu záujemcov a upresnení dňa a času

Rodinné centrum Ráčik

Pekná cesta 9, 0948 232 115, www.racik.sk

Ohľadom otvorenia herničky sledujte, prosím, www.racik.sk

Po: 10:00 - 13:00 Bábätkovo v herni

15:15 - 16:00 Jóga pre deti

19:00 - 20:15 Ashtanga jóga s Monikou

Ut: 9:15 – 10:00 Mummy English
10:30 – 11:30 Hravá angličtina pre deti – začiatočníci
13:00 – 14:30 Masáže bábätiem 6 týž. - 12 mes.

18:35 - 19:35 Joga nielen pre tehotné

St: 09:00 – 10:00 Cvičenie a tančenie s deťmi

10:15 - 11:15 Cvičenie a tančenie s deťmi

15:00 - 16:30 Klub tvorivej dramatiky pre deti 9-12r

17:00 – 18:00 Pilates

19:35 - 21:00 Ashtanga jóga s Monikou

Št: 9:30 - 10:30 Montessori herňa (kurz)
10:45 - 11:45 Montessori herňa (kurz)

Pi: 9:00 - 9:45 Folklorík

10:00 - 10:45 Folklorík

15:30 - 16:30 Maľovanie je čarovanie (kurz prihlásené deti)

16:30 - 17:30 Maľovanie je čarovanie (kurz prihlásené deti)

Mládež ulice

Pekná cesta 4, www.mladezulice.sk

Klubovňa na Peknej: **otvorená denne** 15:00 – 18:00 pre mládež 10 – 25 rokov

8. 9. o 16:00 Chlapec vo svete príšer: filmové popoludnie pre mládež s Mládežou ulice

16. 9. o 16:00 Trabantom až na koniec

svéta: filmové popoludnie pre mládež s Mládežou ulice

22. 9. o 16:00 ARTE workshop: stretnutie venované sebazoznávaniu pre mládež od 15 do 25 rokov

24. 9. o 16:00 Deväťdesiate: filmové popoludnie pre mládež s Mládežou ulice

28. 9. o 16:00 Cesta do fantázie: filmové popoludnie pre mládež s Mládežou ulice

Stará jedáleň

Pekná cesta 4, 0903 447 038,

www.starajedalen.sk

Ut: 10:00 Angličtina pre najmenších

17:30 Intenzívny tréning s Katkou

St: 8:00 Power jóga s Katkou
Varianty – dramatický krúžok pre dospelých

Št: 10:00 Seniori v pohybe

10:00 Angličtina pre najmenších

17:30 Power jóga s Katkou

Pi: 8:00 Power jóga s Katkou
15:00 Pokémon klubovňa

4. 9. o 16:00 Kváskovanie s Jankou: pravidelný kurz pečenia z kvásku s J. Pupákovou tento krát zameraný na prípravu pečiva

6. 9. o 16:00 Stará jedáleň sa hrá: nedeľné poobedie venované spoločenským hrám

8. 9. o 9:00 Spoznaj svoju pamäť: podujatie pre seniorov na precvičenie pamäte hravou formou

9. 9. o 17:00 Pokémon klub – hodina pre rodičov: Netradičná hodina Pokémon klubu otvorená pre rodičov

10. 9. o 19:00 Úvod do metódy Wima Hofa: Otvorená hodina s inštruktorkou M. Davidovičovou, ktorá predstaví základné princípy tejto metódy

17. 9. o 19:00 Diskusia s Andrejom Bánom: rozhovor Samuela Marca s Andrejom Bánom nielen o jeho knihe „Trochu oheň, trochu voda“

18. – 19. 9. Divadelné techniky vo vzdelávaní: tvorivý workshop nielen pre pedagógov

20. 9. o 16:00 Výroba linorytov: vyrobte si vlastný linoryt s výtvarníkom a ilustrátorom Tomášom Klepochom

22. 9. o 17:30 Excel pre začiatočníkov 1. časť: kurz zameraný na formátovanie buniek, dokumentov a využívanie vzorcov a funkcií

25. 9. o 16:00 Otváračka: oficiálne otvorenie Starej jedálne so sprievodným programom pre verejnosť

26. 9. o 9:30 Kurz o metóde Wima Hofa: Prečo môžete byť vďaka otužovaniu zdravší a šťastnejší? Odpoveď aj na tieto otázky sa dozviete na kurze s certifikovanou inštruktorkou.

27. 9. o 16:00 Vegánska kuchyňa: Vegánska strava nie je nudná ani náročná na prípravu. Naučte sa jej princípy na kurze varenia.

29. 9. o 17:30 Excel pre začiatočníkov 2.

časť: Kurz zameraný na prácu so vzorcami, tvorbu grafov a diagramov v spolupráci so spoločnosťou Dell.

Katolícke bohoslužby

Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Bratislava-Rača, Alstrova 121, 02/44 88 46 04

Aktuálny program bohoslužieb Rímskokatolíckej farnosti Bratislava-Rača na jednotlivé týždne nájdete na internetovej stránke www.raca.fara.sk pod záložkou „bohoslužby“.

Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Bratislava-Rača

Alstrova 39, 02/44 88 34 03, 0903 79 49 26, raca@ecav.sk, www.ecavraci.sk

Nedele o 9:00 Služby Božie

Kresťanský zbor v Rači

Pri Šajbách 1, 0908 390 753, www.kzraca.sk

Nedele o 10:00: Bohoslužby s Večerou

Pánovou (na mieste pre seniorov, online: <https://kzraca.sk/priamyprenos>)

Utorok o 18.30 Objavovanie Biblie pre život (na mieste a online: <https://kzraca.sk>)

Komunitné centrum Ako doma

Pri Šajbách 1, 0902 124 173, www.adecko.sk

Stredy o 17:00 Fusion hudobný klub pre tínedžerov

Zmena programu jednotlivých subjektov vyhradená – sledujte, prosím, aktuálne pandemické opatrenia. V prípade zmeny pandemickej situácie sa informujte priamo u usporiadateľa. Pri návšteve akéhokoľvek hromadného podujatia dodržujte, prosím, aktuálne nariadenia.

Ráčiansky výber

02/49 11 24 83 | redakciary@raca.sk